

III ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ХУДОЖНЬО-
ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДИЗАЙНУ

23-24 КВІТНЯ 2026 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

23-24 квітня 2026 р.

Одеса, 2026

УДК: 378:[37+7]:001.895

I-66

DOI: 10.5281/zenodo.21358452

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 25.06.2026 р.)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

I-66 Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали III Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса,
23-24 квітня 2026 року. Одеса: Університет Ушинського, 2026. 301 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві», яка відбулася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23–24 квітня 2026 року. Матеріали
конференції відображають науково-дослідницькі та методично орієнтовані
підходи, а також сучасні тенденції використання інновацій і висвітлюють
актуальні проблеми освіти, дизайну та мистецтва в контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторантів, аспірантів),
здобувачів вищої освіти вітчизняних і зарубіжних закладів, педагогічних
працівників різних типів освітніх установ, а також художників, дизайнерів і
представників творчих індустрій.

Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2026

© Колектив авторів, 2026

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 квітня 2026 р.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Штайнер Тетяна Віталіївна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Заступник голови:

Лісогор Алла Вікторівна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Відповідальний секретар конференції:

Шедіна Світлана Віталіївна – викладачка-стажистка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Твердохлібова Яніна Миколаївна – виконувачка обов'язків деканки художньо-графічного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Усов Валентин Валентинович – завідувач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор фізико-математичних наук, професор;

Колесова Олена Анатоліївна – кандидатка філософських наук, старша викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Кібіч Денис Олександрович – доктор філософії, викладач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Страутман Лінда Леонідівна – асистентка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

СЕКЦІЯ 3.

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ ТА ДИЗАЙНІ

Берегова Б. В., Спасскова О. П.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ «ЛЮДИНА І МОРЕ» В
КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЖАНРУ МАРИНИ 195

Brednyova V.

INNOVATIVE APPROACHES TO PROFESSIONAL GRAPHIC
TRAINING OF FUTURE DESIGNERS 201

Ватраль Б. І., Удріс І. М.

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ СКУЛЬПТУРІ:
ТРАНСФОРМАЦІЯ ФОРМИ, МАТЕРІАЛУ ТА ХУДОЖНЬОГО
МИСЛЕННЯ 204

Ващенко Є. О., Пильнік Р. О.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДРУКОВАНОЇ ГРАФІКИ: ІСТОРІЯ,
КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ВИРАЖАЛЬНІ ЗАСОБИ 209

Коломоєць Н. В., Брижата І. Г.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГРАФІКИ ТА РИСУНКУ В
КОНТЕКСТІ МИСТЕЦЬКИХ ІННОВАЦІЙ 213

Kuznetsova K., Shtainer T.

INNOVATIVE APPROACHES IN PHOTO DESIGN: THE INTEGRATION
OF DIGITAL TECHNOLOGIES AND ARTISTIC EXPRESSION 217

Кутас А. І., Пономаренко М. В.

СТИЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ВИРАЗНОСТІ В МИСТЕЦТВІ
СУЧАСНОГО ГОБЕЛЕНУ 220

Макаренко С. М., Брижата І. Г.

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ХУДОЖНЬОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У
СУЧАСНОМУ ГРАФІЧНОМУ ПОРТРЕТІ: ВІД АКАДЕМІЧНОГО
КАНОНУ ДО АВТОРСЬКОЇ СТИЛІСТИКИ 226

Малік О. В.

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПАРАДОКСИ ПОЛЬСЬКОЇ ШКОЛИ ПЛАКАТА
ТА ЇХ РЕФЛЕКСІЯ В СУЧАСНОМУ ПЛАКАТІ УКРАЇНИ 231

Miroshnuchenko O.

THE ROLE OF COLOUR IN INTERCULTURAL DESIGN EDUCATION:
FORMATION OF CREATIVE IDENTITY THROUGH EDUCATIONAL
DESIGN PROJECTS 237

Ніколайчук І. Р., Удріс І. М.

ВЕЧІРНІЙ ЧАС У ПЕЙЗАЖНИХ ТВОРАХ ВІТЧИЗНЯНИХ
ЖИВОПИСЦІВ ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТЬ 240

СТИЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ВИРАЗНОСТІ В МИСТЕЦТВІ СУЧАСНОГО ГОБЕЛЕНУ

Кутас Анна Ігорівна,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна;*

Пономаренко Марина Валентинівна,

*науковий керівник: кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри образотворчого мистецтва Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна;*

Ключові слова: *сучасний гобелен, стилізація, засоби виразності.*

Вступ. Унікальність техніки гобелену полягає у його перетворенні з народного ткацького ремесла на напрям декоративно-прикладного мистецтва, в якому поєднані давні традиції та сучасні художні пошуки. Десятиліттями техніка виготовлення, пластична мова й тематика композицій гобелену змінювалася, зберігаючи найкращі надбання. Серед таких незмінних характеристик – стилізація, як основний метод творчого переосмислення формальних ознак дійсності, відомий від прадавніх часів.

Вивчення особливостей стилізації в мистецтві гобелену привертало увагу багатьох українських дослідників. Значення стилізації в декоративному мистецтві досліджено у працях Т. Кара-Васильєвою (Кара-Васильєва, 2005); З. Чегусовою (Чегусова, 2002); Н Манучаровою (Манучарова, 1960).

Незважаючи на наявність праць за означеною тематикою, вивчення стилізації як основного засобу виразності в гобелені ще не було всебічно розглянуто. Тому, результати, отримані у даних тезах, можуть доповнити вже існуючі дослідження, що підкреслює їх

актуальність. Крім того, важливим є збереження гобелену, як частини українського сучасного мистецтва.

Мета дослідження – аналіз особливостей стилізації як основного засобу виразності в мистецтві гобелену.

Теоретична частина. Упродовж багатьох віків килим залишається невід’ємною частиною інтер’єрів. Сучасні митці намагаються поєднувати автентичні декоративні площинні форми з сучасними, тим самим повертаючи ручне ткацтво в моду. Саме Людмила Жоголь однією з перших в Україні ввела гобелен і декоративні тканини в громадські інтер’єри, надавши їм національного колориту (Чегусова, 2008).

В українському гобелені простежується низка тенденцій, які набули поширення в попередні десятиріччя, передусім – виразне національне забарвлення. Відносно сталим залишається образно-тематичний спектр. Це теми природи, національної історії, культури, фольклору тощо (Історія декоративного мистецтва України: У 5 т., 2016, с. 238).

Стилізація у декоративно-прикладному мистецтві визначається як свідоме узагальнення, трансформація та формалізація природних форм для створення умовного, символічного образу. Основними принципами стилізації є узагальнення форми, геометризація, ритм орнаменту, умовність кольору та виділення силуету. У гобелені ці принципи особливо важливі, оскільки технологічні обмеження ткацтва стимулюють художника шукати ритмічні, декоративні рішення, які водночас зберігають художню виразність.

Одна з особливо популярних тем в українському гобелені останніх десятиріч – тема природи. Спостерігається значна кількість пейзажних гобеленів (Історія декоративного мистецтва України: У 5 т., 2016 с. 239). Наприклад, у гобеленах Ольги Пілюгіної стилізація проявляється через декоративну геометризацию форм, умовні контури та ритмічну композицію. У гобелені «Неначе писанка село» (2016) переважає умовний пейзаж і насичена, умовна колористика, що підкреслює декоративність, ритміку та надає художньої виразності

твору (іл.1). Стилiзацiя в її гобеленах дозволяє підкреслити суттєве й створити завершений образ композиції (іл. 2).

Іл 1. Ольга Пілюгіна. Неначе писанка село. Гобелен, 53 х 61 см. 2016. Вовна, ручне ткацтво

Іл.2. Ольга Пілюгіна. Різдвяна зоря. Гобелен. 125 х 84 см. 2017. Вовна, ручне ткацтво

Гобелен Людмили Жоголь «Соняшники» (1982) демонструє поєднання реалістичного мотиву з декоративним узагальненням. Форми соняшників спрощені, контури й просторові співвідношення трансформовані в декоративні маси, кольори підсилюють емоційність образу. Стилзація тут виконує подвійну функцію: зберігає впізнаваність сюжету та перетворює мотив у декоративний елемент, що формує композиційну структуру гобелена (іл. 3)

У панно Оксани Риботицької «Квіти сонця» (2010) стилзація реалізована через виділення домінантного мотиву, сувору орнаментальну ритміку. Композиція побудована за графічним принципом сітки, де кожна клітинка показує стилізований соняшник, як варіант єдиного тематичного мотиву. Народно-символічні коди та декоративна ритміка підкреслюють образність твору й культурний контекст. Стилзація забезпечує узагальнення деталей, підсилює декоративність і дозволяє передати символічний зміст у межах технологічних можливостей ткацтва (іл. 4).

Іл.3. Людмила Жоголь. Соняшники. Гобелен 1982. Вовна, ручне ткацтво

**Іл.4. Оксана Риботицька. Квіти сонця. Гобелен 2010.
Вовна, ручне ткацтво**

У всіх трьох мисткинь стилізація є центральним засобом художньої виразності, який формує образність і декоративність. Різниця підходів: Жоголь поєднує сюжетність із декоративною абстракцією, Пілюгіна віддає перевагу авторській декоративній трансформації мотивів, а Риботицька працює з народно-символічними кодами. Технологічні особливості гобелена визначають вибір стилізації як ефективного засобу художньої виразності.

Висновки. В результаті аналізу гобеленів, виконаних українськими художницями О. Пілюгіною, Л. Жоголь, О. Риботицькою, було з'ясовано, що стилізація дозволяє передати основну ідею твору без зайвої деталізації. Встановлено, що:

- прийом стилізації підкреслює символічний зміст композиції гобелену;

- у гобеленах О. Пілюгіної стилізація проявляється через декоративну геометризацию форм, умовні контури та насичену колористику. У гобеленах Л. Жоголь реалістичні мотиви трансформуються в декоративні маси, форми спрощуються, а кольори

підсилюють емоційний ефект. У панно О. Риботицької стилізація реалізована через виділення домінантного мотиву, орнаментальну ритміку та умовний колір;

– технологічні особливості ткацтва, зокрема масштаб, нитка та переплетення, стимулюють художників використовувати стилізацію як ефективний засіб виразності, що дозволяє поєднати символічність і декоративність твору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жоголь Л. Тканини в інтер'єрі. Київ: Будівельник. 1968. 96с.
2. Історія декоративного мистецтва України: У 5 т. Київ: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. 2016. 546 с.
3. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «ВЕЛИКОГО СТИЛЮ». Київ: Либідь, 2005. 280с.
4. Чегусова З. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: Альбом-каталог. Київ: Атлант ЮЕМСІ. 2002. 512 с.
5. Чегусова З., Кара-Васильєва Т., Придатко Т. Людмила Жоголь: Чарівниця художнього текстилю. Київ: Либідь. 2008. 264 с.
6. Манучарова Н. Українське народне мистецтво. Київ: Держ. видав. образ. мист. і муз. літ УРСР. 1960. 403 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0001913>
7. Наталя Філевич. Інтернет-газета: Два крила в синергії творчості. URL: <https://zbruc.eu/node/112932> (26.08.2022).